SKLEPI

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2018/209

z dne 8. februarja 2018

o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevala Irska na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov

(notificirano pod dokumentarno številko C(2018) 624)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov ([1]) in zlasti tretjega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva 91/676/EGS določa pravila za varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov. Če se količina gnoja, ki ga namerava država članica dopustiti letno na hektar, razlikuje od količine, navedene v prvem stavku drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k navedeni direktivi, mora biti količina gnoja določena tako, da ne posega v doseganje ciljev iz člena 1 Direktive 91/676/EGS, in biti upravičena glede na objektivna merila, kot so dolge rastne dobe in posevki, ki sprejmejo veliko dušika.

(2) Komisija je 22. oktobra 2007 sprejela Odločbo 2007/697/ES ([2]) o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevala Irska na podlagi Direktive 91/676/EGS, da se pod določenimi pogoji dopusti vnos 250 kg dušika iz živinskega gnojila na hektar letno na kmetijah z vsaj 80 % travinja, v okviru irskega akcijskega programa, kot se izvaja glede na uredbe *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters)* iz leta 2006 (*Statutory Instrument No 378 of 2006*).

(3) Komisija je 24. februarja 2011 sprejela Sklep 2011/127/EU ([3]) o spremembi Odločbe 2007/697/ES in podaljšanju odstopanja do 31. decembra 2013, v povezavi z irskim akcijskim programom, kot se izvaja glede na uredbe *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters)* iz leta 2010 (*Statutory Instrument No 610 of 2010*).

(4) Komisija je 27. februarja 2014 sprejela Sklep 2014/112/EU ([4]) o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevala Irska na podlagi Direktive 91/676/EGS, da se pod določenimi pogoji dopusti vnos 250 kg dušika iz živinskega gnojila na hektar letno na kmetijah z vsaj 80 % travinja, v okviru irskega akcijskega programa, kot se izvaja glede na uredbe *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters)* iz leta 2014 (*Statutory Instrument No 31 of 2014*). Sklep 2014/112/EU je prenehal veljati 31. decembra 2017.

(5) Odstopanje, odobreno s Sklepom 2014/112/EU, je v letu 2016 zadevalo 6 802 kmetiji, kar ustreza približno 5,4 % skupnega števila gospodarstev s pašnimi živalmi, 20,2 % skupnega števila glav živine in 9,3 % celotne neto kmetijske površine na Irskem.

([1]) UL L 375, 31.12.1991, str. 1.
([2]) Odločba Komisije 2007/697/ES z dne 22. oktobra 2007 o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevala Irska na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 284, 30.10.2007, str. 27).
([3]) Sklep Komisije 2011/127/EU z dne 24. februarja 2011 o spremembi Odločbe 2007/697/ES o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevala Irska na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 51, 25.2.2011, str. 19).
([4]) Izvedbeni sklep Komisije 2014/112/EU z dne 27. februarja 2014 o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevala Irska na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 61, 1.3.2014, str. 7).

(6) Irska je 7. marca 2017 Komisiji predložila zahtevek za podaljšanje odstopanja na podlagi tretjega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS.

(7) Irska v skladu s členom 3(5) Direktive 91/676/EGS uporablja akcijski program na vsem svojem ozemlju.

(8) Podatki, ki jih je Irska predložila v okviru obveznosti poročanja iz člena 10 Direktive 91/676/EGS, kažejo, da so vode v obdobju 2012–2015 na splošno dosegale dobro kakovost. Na vseh postajah za spremljanje podzemne vode na Irskem je bila povprečna koncentracija nitratov pod 50 mg/l, na 87 % teh postaj za spremljanje pa je bila povprečna koncentracija nitratov pod 25 mg/l. Na vseh postajah za spremljanje površinske vode na Irskem je bila povprečna koncentracija nitratov pod 40 mg/l, na 99,5 % teh postaj za spremljanje pa je bila povprečna koncentracija nitratov pod 25 mg/l.

(9) Število glav živine na Irskem se je v zadnjih letih povečalo. Število govedi, prašičev in ovac se je od obdobja 2008–2011 do obdobja 2012–2015 povečalo za 3,8 %, 3,7 % oziroma 5,1 %, s čimer se je obrnil trend zmanjševanja iz prejšnjih obdobij poročanja. Povprečen nanos dušika iz živinskega gnoja je v obdobju 2012–2015 znašal 104 kg/ha, podobno kot v obdobju 2008–2011. Povprečen nanos fosforja je v obdobju 2012–2015 znašal 15 kg/ha, prav tako podobno kot v obdobju 2008–2011. Povprečna uporaba kemičnega dušikovega gnojila se je v obdobju 2012–2015 v primerjavi z obdobjem 2008–2011 povečala za 5 %. Povprečna uporaba kemičnega fosforjevega gnojila se je v obdobju 2012–2015 v primerjavi z obdobjem 2008–2011 povečala za 32,7 %. Vendar je bila povprečna uporaba kemičnega fosforjevega gnojila v obdobju 2012–2015 še vedno za 9,5 % nižja v primerjavi s povprečno uporabo tega gnojila v obdobju 2004–2008 ([1]).

(10) Na Irskem je 92 % kmetijskih zemljišč namenjenih travinju. Na splošno se na travniških kmetijah 50 % površin obdeluje ekstenzivno, kar pomeni manjšo gostoto živali in manjši vnos gnojil, 21 % površin se obdeluje v okviru kmetijsko-okoljskih programov in le 9,3 % površin se obdeluje intenzivno. 8 % površin se uporablja za pridelavo poljščin. Povprečna uporaba kemičnih gnojil na travinju je 80 kg/ha dušika in 8 kg/ha fosforja ([1]).

(11) Za irsko podnebje sta značilna enakomerno razporejena količina padavin čez leto in relativno majhen letni razpon temperatur, kar spodbuja dolgo rastno sezono trave, od 330 dni na leto na jugozahodu do okoli 250 dni na leto na severovzhodu ([2]).

(12) Po preučitvi zahtevka Irske v skladu s tretjim pododstavkom odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS in ob upoštevanju irskega akcijskega programa ter glede na izkušnje, pridobljene z odstopanjem iz Odločbe 2007/697/ES in Sklepa 2014/112/EU, Komisija meni, da količina živinskega gnoja, ki ga predlaga Irska, tj. 250 kg dušika na hektar letno, ne bo posegala v doseganje ciljev iz Direktive 91/676/EGS, če bodo izpolnjeni nekateri strogi individualni pogoji, ki bi morali veljati za kmete, ki jih zajema dovoljenje.

(13) Spremne informacije, ki jih je predložila Irska, kažejo, da je predlagana količina 250 kg dušika na hektar letno na kmetijah z vsaj 80 % travinja upravičena glede na objektivna merila, kot so dolga rastna doba in veliki pridelki trave, ki sprejme veliko dušika.

(14) Sklep 2014/112/EU bo prenehal veljati 31. decembra 2017. Da se zadevnim kmetom zagotovijo nadaljnje koristi od odstopanja, je primerno sprejeti ta sklep.

(15) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem odbora za nitrate, ki je bil ustanovljen na podlagi člena 9 Direktive 91/676/EGS –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odstopanje

Odstopanje, ki ga je zahtevala Irska z dopisom z dne 7. marca 2017 za vnos na zemljišča večje količine živinskega gnoja od tiste, ki jo določa prvi stavek drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS, se odobri ob upoštevanju pogojev iz tega sklepa.

([1]) Department of Agriculture, Food and the Marine, Ireland [oddelek za kmetijstvo, prehrano in pomorstvo, Irska].
([2]) Teagasc – the Agriculture and Food Development Authority, Ireland [Teagasc – organ za razvoj kmetijstva in živilstva, Irska].

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) „travniška kmetija“ pomeni kmetijsko gospodarstvo, na katerem 80 % ali več kmetijske površine, ki je na voljo za gnojenje z živinskim gnojem, pokriva trava;

(b) „pašna živina“ pomeni govedo (razen telet, rejenih za meso), ovce, jelenjad, koze in konje;

(c) „trava“ pomeni trajno ali začasno travišče (začasno pomeni, da leži manj kot štiri leta);

(d) „parcela“ pomeni posamezno polje ali skupino polj, ki so enotna glede posevkov, tipa tal in praks gnojenja;

(e) „načrt gnojenja“ pomeni predhoden izračun v zvezi z načrtovano uporabo in razpoložljivostjo hranil;

(f) „bilanca gnojenja“ pomeni bilanco hranil na podlagi dejanske uporabe in vnosa hranil.

Člen 3

Področje uporabe

To odstopanje se uporablja za travniške kmetije, ki jim je bilo izdano dovoljenje v skladu s členom 4.

Člen 4

Letni zahtevek in obveznosti

1. Kmeti na travniških kmetijah lahko pri pristojnih organih vložijo zahtevek za letno dovoljenje za uporabo živinskega gnoja, ki vsebuje do 250 kg dušika na hektar letno. Dovoljenje vsebuje izjavo, da se za kmeta na travniški kmetiji izvaja ves nadzor iz člena 9.

2. V letnem zahtevku iz odstavka 1 se vložnik pisno obveže, da bo izpolnjeval pogoje iz členov 6 in 7.

Člen 5

Izdaja dovoljenja

Dovoljenja za vnos količine živinskega gnoja, ki vsebuje do 250 kg dušika na hektar letno, se izdajo pod pogoji iz členov 6 in 7.

Člen 6

Uporaba živinskega gnoja in drugih gnojil

1. Količina živinskega gnoja pašne živine, ki se letno vnese v tla na travniških kmetijah, vključno z živalskimi iztrebki, ne presega količine gnoja, ki vsebuje 250 kg dušika na hektar, pod pogoji iz odstavkov 2 do 8.

2. Skupni vnos dušika ne presega predvidljivih potreb po hranilih zadevnega posevka niti največje stopnje gnojenja za travniško kmetijo, določene v akcijskem programu za nitrate, in upošteva vnos iz tal. Skupni vnos dušika se razlikuje glede na gostoto živine in pridelavo krme.

3. Vsaka travniška kmetija pripravi in vodi načrt gnojenja, v katerem sta opisana kolobarjenje na kmetijskem zemljišču ter načrtovani vnos živinskega gnoja in drugih gnojil. Na travniški kmetiji je na voljo pred 1. marcem vsakega koledarskega leta. Načrt gnojenja vključuje najmanj naslednje:

(a) načrt kolobarjenja, v katerem mora biti opredeljena površina parcel s travo in parcel z drugimi posevki, vključno s skico zemljevida, ki prikazuje lokacijo posameznih parcel;

(b) število glav živine na travniški kmetiji, opis sistema namestitve in sistema za skladiščenje gnoja, vključno z velikostjo prostora, ki je na razpolago za skladiščenje gnoja;

(c) izračun proizvedenega dušika in fosforja iz gnojila na travniški kmetiji;

(d) količino, vrsto in lastnosti gnoja, dostavljenega zunaj travniške kmetije ali na travniško kmetijo;

(e) predvidene potrebe posevka po dušiku in fosforju na posameznih parcelah;

(f) rezultate analize tal glede stanja dušika in fosforja v tleh, če so na voljo;

(g) lastnosti gnojila, ki se bo uporabilo;

(h) izračun vnosa dušika in fosforja z gnojem na posameznih parcelah;

(i) izračun vnosa dušika in fosforja s kemičnimi in drugimi gnojili na posameznih parcelah.

Načrt gnojenja se spremeni najpozneje sedem dni po vsaki spremembi kmetijske prakse na travniški kmetiji.

4. Za vsako travniško kmetijo se pripravi in vodi bilanca gnojenja, vključno z informacijami o upravljanju vnosov dušika in fosforja ter upravljanju talne vode. Pristojnemu organu se za vsako koledarsko leto predloži do 31. marca naslednjega koledarskega leta.

5. Za vsako travniško kmetijo se izvaja redna analiza dušika in fosforja v tleh.

Vzorčenje in analiza se izvajata najmanj enkrat na štiri leta za vsako homogeno površino na travniški kmetiji, ob upoštevanju kolobarjenja in značilnosti tal.

Izvede se vsaj ena analiza na pet hektarjev kmetijskega zemljišča.

Rezultati analize dušika in fosforja v tleh so dostopni na travniški kmetiji.

6. Živinskega gnoja se ne sme nanašati jeseni pred začetkom setve trave.

7. Vsaj 50 % gnojevke, pridobljene na gospodarstvu, se uporabi do 15. junija. Za vsako uporabo gnojevke po 15. juniju se uporabi oprema za razprševanje gnojevke z nizkimi emisijami.

Člen 7

Upravljanje zemljišč

1. Začasno travinje se orje spomladi.

2. Preorani travi na vseh tipih tal takoj sledijo posevki z visoko potrebo po dušiku.

3. Kolobarjenje ne vključuje stročnic ali drugih rastlin, ki vežejo atmosferski dušik. Vendar pa to ne velja za deteljo v travinju z manj kot 50 % detelje ali za druge stročnice, podsejane s travo.

Člen 8

Spremljanje

1. Pristojni organi zagotovijo, da se izdelajo in vsako leto posodobijo zemljevidi, ki za vsako grofijo prikazujejo deleže travniških kmetij, živine in kmetijskih zemljišč, za katere je izdano dovoljenje, kot tudi zemljevidi, ki prikazujejo lokalno rabo zemljišč.

2. Pristojni organi spremljajo tla, površinsko in podzemno vodo ter Komisiji posredujejo podatke o koncentraciji dušika in fosforja v talni vodi, o mineralnem dušiku v profilu tal in o koncentraciji nitratov v podzemni in površinski vodi, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja. Spremljanje se izvede na kmetijskih gospodarstvih in na kmetijskih območjih spremljanja. Kraji spremljanja so reprezentativni za glavne tipe tal in stopnje intenzivnosti, prevladujoče prakse gnojenja in glavne posevke.

3. Pristojni organi poostreno spremljajo kakovost vode na kmetijskih območjih, ki se nahajajo v bližini najbolj občutljivih vodnih teles.

4. Pristojni organi izvajajo preglede lokalne rabe zemljišč, kolobarjenja in kmetijskih praks za travniške kmetije, za katere je izdano dovoljenje.

5. Informacije in podatki, zbrani z analizo hranil iz člena 6(5) in spremljanja iz odstavka 2 tega člena, se uporabijo za modelno zasnovane izračune obsega izgub nitratov in fosforja na travniških kmetijah, za katere je bilo izdano dovoljenje.

Člen 9

Nadzor

1. Pristojni organi zagotovijo, da so vsi zahtevki za dovoljenje predmet upravnega nadzora. Kadar ta nadzor pokaže, da pogoji iz členov 6 in 7 ne bodo izpolnjeni, se dovoljenje zavrne, vložnika pa se obvesti o razlogih.

2. Pristojni organi vzpostavijo program poljskih pregledov travniških kmetij na podlagi analize tveganja, rezultatov nadzora iz prejšnjih let in rezultatov splošnega naključnega nadzora uporabe irske zakonodaje o izvajanju Direktive 91/676/EGS. S poljskimi pregledi se preverja doseganje skladnosti s pogoji iz členov 6 in 7 tega sklepa, zajemajo pa vsaj 5 % kmetij, za katere so izdana dovoljenja.

3. Če se pri preverjanju ugotovijo neskladnosti s tem sklepom, pristojni organi sprejmejo potrebne ukrepe za njihovo odpravo. Kmetom, ki ne dosegajo skladnosti s členoma 6 in 7, se izreče kazen v skladu z nacionalnimi pravili in se jim lahko zavrne dovoljenje za naslednje leto.

4. Pristojnim organom se dodelijo potrebna pooblastila in sredstva za preverjanje skladnosti s pogoji za dovoljenje, izdano v skladu s tem sklepom.

Člen 10

Poročanje

Pristojni organi vsako leto do najpozneje 30. junija Komisiji predložijo poročilo, ki vključuje naslednje informacije:

(a) zemljevide, ki za vsako grofijo prikazujejo delež travniških kmetij, živine in kmetijskih zemljišč, za katere je izdano dovoljenje, kot tudi zemljevide, ki prikazujejo lokalno rabo zemljišč, iz člena 8(1);

(b) rezultate spremljanja kakovosti podzemne in površinske vode, kar zadeva koncentracijo nitratov, vključno z informacijami o trendih kakovosti vode, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja, ter učinek odstopanja, odobrenega s tem sklepom, na kakovost vode, iz člena 8(2);

(c) rezultate spremljanja tal, kar zadeva koncentracijo dušika in fosforja v talni vodi ter mineralni dušik v profilu tal, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja, iz člena 8(2);

(d) povzetek in oceno podatkov, pridobljenih pri poostrenem spremljanju kakovosti vode, iz člena 8(3);

(e) rezultate pregledov lokalne rabe zemljišč, kolobarjenja in kmetijskih praks iz člena 8(4);

(f) rezultate modelno zasnovanih izračunov obsega izgub nitratov in fosforja iz člena 8(5);

(g) oceno izvajanja pogojev za dovoljenje na podlagi rezultatov upravnega nadzora in poljskih pregledov iz člena 9(1) in (2);

(h) primerjalno analizo nadzora nad travniškimi kmetijami na Irskem, za katere je izdano dovoljenje, in travniškimi kmetijami na Irskem, za katero ni izdano dovoljenje. Analiza vključuje podatke o letnih pregledih, upravnih pregledih, kmetijskih inšpekcijskih pregledih v okviru dogovorov o navzkrižni skladnosti in statistične podatke o neskladnosti.

Člen 11

Začetek uporabe

Ta sklep se uporablja v povezavi z irskim akcijskim programom, kot se izvaja glede na uredbe *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters)* iz leta 2017 (*Statutory Instrument No 605 of 2017*).

Ta sklep se uporablja do 31. decembra 2021.

Člen 12

Naslovnik

Ta sklep je naslovljen na Irsko.

V Bruslju, 8. februarja 2018

Za Komisijo
Karmenu VELLA
Član Komisije